

Toelichting

POLIS VOOR GOED WERKGEVERSCHAP (PGW)

Rotterdam, 4 mei 2023

maasloyd
SCHADEVERZEKERINGEN

INLEIDING

Niet zelden lijden werknemers schade die verband houdt met de uitoefening van werkzaamheden die uit hoofde van de arbeidsovereenkomst worden verricht.

De werkgever moet ongevallen van zijn werknemers zien te voorkomen volgens de wetgever, zowel op het werk als daarbuiten volgens 7:658 BW, namelijk de werkgever moet zorgdragen voor een *veilige werkomgeving*.

Doet de werkgever dat niet of niet voldoende, dan is de werkgever al snel aansprakelijk voor de schade die de werknemer lijdt als gevolg daarvan. Heeft deze schade niets te maken met de veiligheid van de werkomgeving dan is de kans groot dat de werknemer met de schade blijft zitten. Die uitkomst is in de ogen van de Hoge Raad - *voor die schaden die voortvloeien uit de deelname aan het verkeer* - ongewenst.

Waarom, geen aansprakelijkheid 7:658 BW?

Namelijk de Hoge Raad heeft in een aantal arresten bepaald dat voor die gevallen waarbij de werkgever eenvoudigweg niet kan zorgen voor een *veilige werkomgeving* conform 7:658 BW er voor de werkgever een "*verzekeringplicht*" geldt. Wat is dat? In dat geval dient de werkgever zorg te dragen voor een *behoorlijke* verzekering. Deze verplichting is gebaseerd op artikel 7:611 BW, waarin kortweg staat dat de werkgever zich als een *goed werkgever* jegens zijn werknemer dient te gedragen (andersom geldt overigens ook).

Het artikel 7:658 BW mist toepassing als het ongeval verband houdt met de werkzaamheden, maar voorgevallen is in een situatie die buiten het bereik van de zeggenschap van de werkgever ligt. In die gevallen komt het goed werkgeverschap van art. 7:611 BW in beeld als alternatieve aansprakelijkheidsgrond omdat de werkgever heeft nagelaten om zijn verzekeringplicht na te komen.

Kortom.... is de schade van de werknemer buiten de invloedssfeer van de werkgever gelegen, zoals ingeval van schade door een ongeval door deelname aan het verkeer tijdens werktijd, dan speelt aansprakelijkheid volgens 7:658 BW geen rol meer.

Verzekeringplicht

De Hoge Raad spreekt over het afsluiten van een '*verplichte*' verzekering, die verzekerde schadeloos stelt. Hiermee gaat de Hoge Raad verder dan de wetgever. Zij legt deze verplichting op aan de werkgever. In een reeks van arresten heeft de Hoge Raad duidelijk gemaakt voor welke gevallen de werkgever, als goed werkgever, dient te zorgen voor een behoorlijke verzekering.

Op dit ogenblik geldt de verzekeringplicht voor de volgende gevallen:

- de werknemer is als bestuurder van een *voertuig* betrokken bij een *verkeersongeval*
- de werknemer lijdt als fietser of voetganger schade als gevolg van een *verkeersongeval* waarbij een of meer voertuigen zijn betrokken
- de werknemer lijdt *als* fietser schade als gevolg van een eenzijdig *fietsongeval*

Eerdere uitspraken dat de werkgever ook verantwoordelijk zou zijn voor ongelukken tijdens bedrijfsuitjes, zakenreizen, woon/werkverkeer in het kader van 7:611 BW, zijn in andere arresten inmiddels gestrand bij de Hoge Raad.

Behoorlijke verzekering

De Hoge Raad is niet heel expliciet geweest in het beschrijven waaraan een '*verplichte*' verzekering moet voldoen. Als rechtsprekende instantie keurt en beoordeelt zij immers achteraf.

Wel hebben de Hoge Raad en juridische literatuur handvatten gegeven:

- dekking voor bepaalde verkeersrisico's, behalve ingeval van bewuste roekeloosheid
- dekking voor de werkelijk geleden schade voor zaken en personen
- als gevolg van een ongeval dat werk gerelateerd is
- geen polis o.b.v. aansprakelijkheid, maar wel een *first party* verzekering

Arena Arrest en toen....

Er zijn sinds het zgn. Arena-arrest (12 januari 2001) diverse uitspraken van de Hoge Raad geweest en gepubliceerd, naar aanleiding waarvan er diverse verzekeringsproducten op de markt zijn verschenen die al of niet deels tegemoet komen aan de eisen van de Hoge Raad:

- OVI
- SVI
- AVB
- WEGAS/WEGAM
- polissen die de werkelijke schade o.b.v. "goed werkgeverschap" verzekeren.

OVI/OIV

De OVI/OIV is een sommenverzekering en dekt geen werkelijke schade en voldoet derhalve niet.

SVI

De SVI is vaak gekoppeld aan een voertuig met een beperkt verzekerd bedrag. Buiten het voertuig is er geen dekking voor een werk gerelateerd verkeersongeval, bijvoorbeeld als fietser of voetganger. Ook zaakschade is niet gedekt.

WEGAS/WEGAM

Deze polis dekt de werkelijke schade van werknemer ingeval van een werk gerelateerd verkeersongeval echter alleen als de werkgever aansprakelijk is o.b.v. 7:611 en 7:658 BW. Er is met andere woorden sprake van een *third party* verzekering (er is dekking voor door derden geleden schade). Dat betekent dat een WEGAM/WEGAS niet is te zien als een behoorlijke verzekering.

De schade die de werknemer lijdt bestaat kort gezegd uit de gemiste verzekeringsuitkering, daarmee is het geen *first party* verzekering. In die zin gelden dezelfde bezwaren als bij de AVB, ook al is deze polis qua dekking ruimer opgeschreven dan de AVB.

NB

In sommige gevallen is de dekking van de WEGAM/WEGAS beperkt tot schade die wordt geleden als bestuurder van een motorrijtuig.

Polis Goed Werkgeverschap (PGW)

Polissen die de werkelijke schade (zaak- en personenschade) van een werknemer verzekeren als gevolg van een (*verkeers*)ongeval dat werk gerelateerd is, waar dan ook voorgedaan in de wereld, komen het dichtst bij de eis van de Hoge Raad dat werkgever hiervoor een '*behoorlijke*' verzekering moet afsluiten.

AVB

Voor de volledigheid noemen we ook nog de bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering (AVB). Ook de AVB is een zogenaamde *third party* verzekering (de verzekering biedt dekking voor de aansprakelijkheid voor door derden geleden schade) en is daarmee geen *first party* verzekering.

De AVB kan overigens wel in beeld komen in het geval de werkgever geen *behoorlijke* verzekering heeft gesloten. Als dat het geval is dan is de werkgever aansprakelijk voor de schade die voor de werknemer het gevolg is van het ontbreken van de *behoorlijke* verzekering (= het missen van een verzekeringsuitkering, net als bij WEGAM/WEGAS).

De schade afwikkeling is dan complex, er is immers geen echte duidelijkheid over de eisen die worden gesteld aan de dekkingsomvang van de *behoorlijke* verzekering. Bovendien zijn er nogal wat AVB verzekeringen die dit soort aanspraken expliciet van dekking uit sluiten, naast beperkingen zoals eigen risico, eigen schuld en andere uitsluitingen.

Wat dekt de PGW nog meer dan een *behoorlijke* verzekering?

De PGW geldt als een polis die de werkelijke schade o.b.v. “goed werkgeverschap” verzekert. Maar de PGW biedt echter een ruimere dekking.

De PGW biedt ook dekking voor ongevallen ten gevolge van:

- woon/werkverkeer
- bedrijfsuitjes
- zakenreizen

ZZP'ers en DGA's?

Naar de huidige stand van zaken rust op de opdrachtgever geen verzekeringsplicht voor schade van een zzp'er, die is veroorzaakt door een *verkeersongeval* volgens de Hoge Raad in een arrest dat in 2021 is geweest. De verzekeringsplicht van de werkgever is in het leven geroepen in het kader van het goed werkgeverschap van art. 7:611 BW, waar de zelfstandige geen bescherming aan kan ontlenen.

Immers ZZP'ers dienen zorg te dragen voor hun eigen verzekeringen voor ongevallen overkomen als gevolg van werkzaamheden bij opdrachtgevers/inleners. Daar krijgen zij doorgaans een hogere beloning voor. Mocht ingeval van een ongeval blijken dat de ingehuurde ZZP'er dezelfde rechten toekomt als een werknemer die wel een dienstverband heeft, dan verleent de PGW dekking hiervoor.

DGA's zijn doorgaans geen werknemers met een dienstverband. Ook zij moeten zelf zorgdragen voor afdoende verzekeringsdekking ingeval hen een ongeval overkomt tijdens het werk en zijn niet verzekerd op een PGW.